

Sygn. akt VU 958/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r. w Kaliszu

odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 lipca 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lipca 2014 roku, poczynwszy od dnia 1 czerwca 2014 roku, to jest od miesiąca, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., ustalił wysokość i podjął wypłatę dla wnioskodawcy J. J. emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Kwotę emerytury organ rentowy ustalił dla wnioskodawcy w wysokości 2 859,74 zł miesięcznie.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. J., podnosząc w odwołaniu, iż we wcześniejszej decyzji z dnia 23 czerwca 2014 roku organ rentowy ustalił wysokość emerytury na kwotę 3109,19 zł, a więc w wysokości wyższej.

Organ rentowy, w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił, co następuje:

Organ rentowy, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu, z dnia 6 maja 2014 r., obliczył odwołującemu J. J. urodzonemu dnia (...) wysokość emerytury przyznanej od dnia 25 lutego 2014 r. w niższym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, wydając w tym zakresie decyzję z dnia 23 czerwca 2014 roku. Emeryturę tę obliczono na dzień 25 lutego 2014 r. zgodnie z art. 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli 20% emerytury obliczono na podstawie art. 53 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach, a 80% emerytury obliczono na podstawie art. 26 tejże ustawy. W decyzji tej ustalono, iż kapitał początkowy wynosi 198 698,39 zł, a po waloryzacji, w tym waloryzacji kwartalnej, wynosi 622 020,48 zł, a kwota zwaloryzowanych składek wyniosła 171 444,03 zł. Przy ustalaniu wartości kapitału początkowego, do udowodnionych okresów składkowych dodano okres równy różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, wynoszącym 67 lat, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę, wynoszącym 60 lat, czyli 84 miesiące, zgodnie z art. 185 cytowanej

wyżej ustawy o emeryturach i rentach. Wysokość tak ustalonej emerytury wyniosła 3109,19 zł (dowód – decyzja organu rentowego z dnia 23.06.2014 roku – k. 161 akt emerytalnych, decyzja z dnia 17.06.2014 r. o ustaleniu wartości kapitału początkowego).

W związku z kontynuowaniem zatrudnienia, prawo do wypłaty tak obliczonej emerytury zawieszono (dowód – decyzja z dnia 23.06.2014 roku w aktach emerytalnych).

Po rozwiązaniu w dniu 22 czerwca 2014 roku umowy o pracę, odwołujący wniósł w dniu 24 czerwca 2014 roku, o przeliczenie i podjęcie wypłaty przynaj emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 lipca 2014 roku organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od dnia 1 czerwca 2014 roku. Wysokość emerytury obliczono również zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach, czyli 20% emerytury obliczono na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, a 80% na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Kapitał początkowy, uległ obniżeniu do kwoty 197 642,94 zł, ponieważ okres dodany, na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej, uległ skróceniu do 81 miesięcy. Faktyczny wiek emerytalny został przyrównany do wieku osiągniętego w dniu podjęcia wypłaty emerytury. Kapitał początkowy po waloryzacji, uległ zmniejszeniu w porównaniu do decyzji organu rentowego z dnia 23 czerwca 2014 roku, do kwoty 562 154,65 zł.

Również kwota składek zewidencjonowanych na koncie, z uwzględnieniem waloryzacji, uległa zmniejszeniu do kwoty 159 042,57 zł, ze względu na fakt, iż jeżeli ustalenie emerytury następuje w miesiącu czerwcu, wówczas kwota składek, poddana ostatniej rocznej waloryzacji, nie podlega żadnej waloryzacji kwartalnej (dowód – decyzja organu rentowego z dnia 14.07.2014 roku, decyzja z dnia 04.07.2014 roku).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 173 ust. 3-5a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 z późn. zm.), kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 roku. Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 roku, przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 roku, pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 rok. Drugiej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2001 roku, na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a. Trzeciej waloryzacji, przeprowadzonej od dnia 1 czerwca 2002 roku oraz kolejnych, dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje **wypłata** emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego, określonego w art. 173-175 oraz środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku, o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Natomiast ustęp 3, powyższego art. 25, stanowi, iż waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Cytowany art. 25 ust. 5 stanowi, iż waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji.

Zgodnie z art. 25a ust. 1, cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest zwaloryzowana kwartalnie. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w przypadku ustalania wysokości emerytury:

1. w pierwszym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;

2. w drugim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
3. w trzecim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
4. w czwartym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

Natomiast ustęp 3 tego artykułu ustawy emerytalnej stanowi, iż waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych.

Ustęp 4 cytowanego art. 25a stanowi natomiast, iż waloryzacja kwartalna składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji określony w ust. 5. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

Art. 183 ust. 1 i 5 cytowanej wyżej ustawy emerytalnej stanowi natomiast, iż emerytura, przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 roku, z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 i 2014, wynosi:

1. 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53;

oraz

2. 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia, ustalonej w sposób określony w art. 25, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Ustęp 2 i 3 tego artykułu stanowi natomiast, iż wiek ubezpieczonego, w dniu przejścia na emeryturę, wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Zgodnie z art. 183 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184, kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, iż emerytura, obliczona dla odwołującego, na dzień 25 lutego 2014 roku, zgodnie z decyzją z dnia 23 czerwca 2014 roku, jest emeryturą wyższą niż emerytura obliczona na dzień 1 czerwca 2014 roku, pomimo, wydłużenia o 2 miesiące okresu składkowego przy jednoczesnym zmniejszeniu się średniej dalszego trwania życia z 255,2 miesiący do 253,5 miesiący.

Zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 14 lipca 2014 roku, mimo tych oczywistych faktów, należy uznać za prawidłową i to z kilku powodów prawnych. Odwołujący wniosek o wypłatę zawieszony emerytury i jej przeliczenie złożył w dniu 24 czerwca 2014 roku a wypłata świadczenia nastąpiła od dnia 1 czerwca 2014 r. Zatem podstawę obliczenia jej wysokości stanowią wielkości zwaloryzowanych składek, zewidencjonowanych do dnia 31 maja 2014 r. Z zestawienia powołanych wyżej przepisów wynika, że w odniesieniu do składek zasadą jest waloryzacja roczna, a waloryzacja kwartalna stanowi odstępstwo, przewidziane dla osób, które przechodzą na emeryturę w ciągu roku kalendarzowego i dla których naliczenie emerytury, przy uwzględnieniu jedynie waloryzacji rocznej, bez dokonania

waloryzacji kwartalnych dotyczących okresów po roku, którego dotyczyła waloryzacja roczna, byłoby niekorzystne. Waloryzacja kwartalna, dotycząca ubezpieczonych, którzy mają ustaloną wysokość emerytury w drugim kwartale danego roku, obejmuje więc tylko tych, którzy przejdą na emeryturę w miesiącu kwietniu lub maju, nie zaś w czerwcu, gdyż tych ostatnich obejmie już kolejna waloryzacja roczna. Odwołującemu podjęto wypłatę emerytury począwszy od dnia 1 czerwca 2014 roku. Prawidłowo organ rentowy kwotę zewidencjonowanej składki na jego koncie poddał jedynie waloryzacji rocznej, natomiast nie poddał waloryzacji kwartalnej, jak to uczynił w decyzji z dnia 23 czerwca 2014 roku. To spowodowało, iż kwota składki, zewidencjonowanej na jego koncie, z uwzględnieniem waloryzacji, wskazana w zaskarżonej decyzji była niższa niż w decyzji poprzedniej.

Również kapitał początkowy, wskazany w zaskarżonej decyzji, niższy niż w decyzji pierwotnej ma swoje prawne uzasadnienie, gdyż, zgodnie z cytowanym wyżej art. 185 ust. 1 ustawy emerytalnej, do udowodnionych okresów składkowych, dodano pierwotnie 84 miesiące, a przy obliczeniach emerytury w związku z podjęciem jej wypłaty, dodano 81 miesięcy. To spowodowało niższą wartość kapitału początkowego. Ponadto kapitał początkowy – tak jak w przypadku waloryzacji składki zewidencjonowanej – w decyzji pierwotnej był waloryzowany waloryzacją kwartalną za 3 kwartały 2013 roku, a w zaskarżonej decyzji – waloryzacją roczną za 2013 rok, w wysokości 104,54%. To spowodowało niższą wartość zwaloryzowanego kapitału w porównaniu do tej zastosowanej pierwszorazowo.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, iż zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 14 lipca 2014 roku odpowiada prawu a to z kolei sprawiło, iż odwołanie jako niezasadne, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu, co znalazło odzwierciedlenie w sentencji wyroku.